

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignvm Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiae

In Qvinqve Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

S. Bernardus Abbas, qui Schisma in Sancta Ecclesia mirificè remouit; & eiusdem Sanct[a]e E. contra inimicos suos, propugnator acerrimus fuit. cap. LXXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

Cum ab Episcopatu Veronensi pelleretur scripsit librum, in quo facta satis urbanitate deplorat ærumnas suas.

In secundo exilio alium composuit, Phrænesim prænotatum.

Tertium quoque exilium ornare voluit libro prænotato, Inefficax garritus. Miraculorum tandem gloria clarus, obiit in monasterio suo anno 974. & ibidem sepultus est. Sigebertus in chronico Tritemius de vir. ill. ord. S. Ben. lib. 2. cap. 57. & de script. eccles. alijsque penè infiniti.

S. BERNARDVS ABBAS:

qui

Schisma in sancta Ecclesia, mirificè remouit: & eiusdem S. Ecclesiæ contra inimicos suos pro pugnator acerrimus fuit.

scriptum est enim:

Non sint in vobis Schismata. 1. Cor. I.

Cap. LXXIX.

VINTO loco, in Pontificio habitu, cuius dextra, Hostiæ sacrosanctæ figura adornatur, S. Bernardus Clareuallensis ex Cisterciensium instituto Abbas, conspicitur: qui natione Burgundus, patria Fôtanus, nobilibus parentibus ortus, Cisterciensem ordinem anno ætatis suæ 22. Christi Domini 1113. Ordinis conditi vero 15. ingressus, cum socijs amplius quam triginta sub Stephano Abbate, & biennio post ab eodem Abbate, Fratibus monasterii Clareuallis Abbas præfectus, quod conuicium est in territorio Lingonensi, non longe à fluuio Alba, toto vitæ suæ tempore, tantis Ecclesiam uniuersam virtutibus decorauit, monasteriis & monachis ditauit, beneficiisque cumulanit & auxit, ut uix æstimari possint. Petrum enim Abailardum in Concilio Senonensi; Gilbertum Porretanum, in Rhemenfi; Henricumque, hereticos, qui Galliam uniuersam suis dogmatibus inficiebant, cum iam vix esset, qui doctrinæ eorum atque eloquentiæ resistere posset, solus ipse conuicit, fudit, fugauit, ac repressit, Franci-

Z Z z 3 que

que iam aliqua hæreseos tabe infectam, ad ecclesiæ catholicæ unitatem reduxit. Burdegalensem præterea ecclesiam perditorum aliorum hominum factione agitatum, oratione, miraculis, & auctoritate liberavit. Quid de peregrinationibus eius, fidei, & Sanctæ Mariæ Ecclesiæ, causa susceptis dicemus? Modo enim ad Galliam Regem, modo ad Imperatorem, aliosque Principes viros, modo Genuam, modo Mediolanum, pro arduis Ecclesiæ negotiis missus, felicissimo exitu prouincias sibi demandatas terminauit. Et certe quod ad Mediolanum attinet, beneficij ab eo accepti memoria in eo, qui sequitur Archetypo, apud Mediolanenses in æde Dni Estorgii perpetuo retinetur.

Archetypus D. Bernardi.

Delineatus, qui laborantem schismate populum Mediolanensem reconciliavit Ecclesiæ, & multos demonibus oppressos curauit, inter eos hoc in templo sacrificans liberavit & matronam quandam prænobili diutissime uexatam, & iam perditis sensibus in monstrum prope conuersam, tum Bernardi Monachis exstructum fuit Clarauallis cenobium, tum sacer ordo Cisterciensis usque adæo fines suos promouit, ut nulla sint gentes Christianæ tam barbæræ, quæ non euocauerint ad se pios Bernardi Comitones.

In his autem itineribus, quas ubique causas deciderit, quos concursus populorum pertulerit, cum perpetuo eius domus euniam, & venientium ac sese inuicem comprimentium multitudinem compleretur, quis explicare potest? Fructus, qui ex eius concionibus ad populum prouenerint, quis cogitare, aut enarrare? Quam innumerabiles ex uitiiis, ad bonam frugem se receperint; quam multi dissidentes, eius sint oratione reconciliati, ex Satanz faucibus quam multi erepti, quis describere valeat? Tantus enim fuit, tantumque de Ecclesia bene meritus, ut cum à ciuitate populoque Genuensi in Episcopum & Pastorem electus fuisset, electionem illam Romanus Pontifex ratam non habuerit, cum negaret clarissimas tanti uiri uirtutes, vniuersæ ecclesiæ apprimè necessarias, æquum esse unius Diocesis procuratione definiti. Atque hæc quamquam sint gloriola & honorifica, illud tamen præclarior & gloriosius, quod in illo tetra Schismate aduersus Anacletum Antipapam, pro Innocentio Papa II. elaborauit: in hoc enim ita se gessit, ut uere dici possit, illius unius opera & auctoritate tandem esse sublatam. Primum enim Gallias ei solus coniunxit: Henricum Angliæ regem deinde, contradicentibus Episcopis prouincialibus idem conciliauit;

cliauit; Germaniam quoque omnem; plariumque Cardinalium
litteris euocatus, Urbem ipsam, totamque Italiam liberavit; Ro-
gerium Siciliae regem confutavit; Petrique Leonis, qui se pro Pa-
pa gerebat, partes, sapientia & consilio in tantum debilitavit, ut
ille ab omnibus desertus, ad extremum miserrime perierit. Solius
Gulielmi Aquitaniae Ducis, illius scilicet qui in numerum sancto-
rum postea relatus est, cor induratum remanebat, qui Schismatis
defensor, & auctor factus, Petri Leonis partes constantissime tue-
batur, & quicumque eius susceptioni non subscribebant, persecu-
tionibus expositi, aut damnis & proscriptionibus multabantur,
aut à sedibus propriis pulsi exulare compellebantur.

Ad hanc flammam extinguendam, à Gaufrido Carnotensi E-
piscopo, Innocentii II. Papa in paribus Aquitaniae legato, euoca-
tus Bernardus, una cum ipso legato Aquitaniam ingressus, & sa-
pius Gulielmum Ducem allocutus, cum videret, nec exhortatio-
num unguentis, nec scripturarum diuinarum medicaminibus &
exemplis, nec postremo ultione excommunicationis, nec quod om-
nium maius est, sua & fratrum qui ei assistebant oratione, cor Du-
cis induratum emollire non posse, Christi Domini auctoritatem
apposuit, & peractis consecrationibus, paceque in populum data
& diffusa, homo Dei iam non se agens ut hominem, Corpus Do-
mini (quod ipsum gestare manu dextra cōspicitur) super patenam
ponens, & secum tollens, ignea facie, & flammeis oculis, non sup-
plicans, sed minax foras egreditur, & uerbis terribilibus Ducem ex-
tra ecclesiam expectantem, sic affatur: *Rogauimus te, inquit, & spre-
uisti nos, supplicauit tibi in altero quem iam tecum habuimus conuentu,
Seruorum Dei ante te aduñata multitudo, & contempsisti. Ecce ad te
processit filius virginis, qui est caput & Dominus Ecclesiae, quem tu per-
spexeris. Adest iudex tuus in cuius nomine omne genu curuatur, cæ-
lestium, terrestrium, & infernorum. Adest iudex tuus in cuius manus il-
la tua anima deueniet. Nunquid & ipsum spernes? Nunquid & ip-
sum sicut seruos eius contemnes?* Talibus uerbis excitatus Dux, ac
Domini sui correptus praesentia, & Episcopis quos in exilium ege-
rat reconciliatus est, & peruersissimo schismati in manus Sancti ab-
iurauit; tantoque postmodum bonorum operum odore repletus est,
ut etiam moriens gaudium Domini sui, cuius erat reueritus praesentiam,
& Ducis schismate in cineres redacto, paceque ecclesiae reddita, vir
Dei cum gaudio Claramuallem reuersus est, ubi vitae reliquum in

Sanctimonia, & scripturarum compositione ducens, miraculis clarus decessit anno Domini 1153. ætatis 62. religionis 40. die 20. Augusti, & Canonizatus est ab Alexandro III. anno 1165.

Verbo etiam & scriptis, non minus quam exemplis, Sancti Dei Ecclesiã admirabiliter iuuit, ut eius opera testatur, quæ undequaque veteris ac noui testamēti sententiis distincta sunt, ceu gemis emblematibus, hisque adeo commodè & apte insertis, ut ibi nata esse credantur. Modus docendi eius, in sensibus mysticis indagandis, & in moribus formandis semper ferè versatur. Oratio ubique dulcis & ardens, ita delectat, & ardentè incendit, ut ex suavissima lingua eius mel & lac verborum fluere, unde Doctoris Mellifici nomen promeruit, & ex ardentissimo eius pectore, ignitorum affectuum incendia erumpere videantur. Eius uero opera omnia, quæcumque hactenus inueniri potuerunt, cum floribus eorundem, impressi sunt Antuerpiæ apud hæredes Ioannis Stelsii anno 1576. in fol. Venetijs 1549. 1568. 1575. & 1583. in 4. Lutetiæ 1586. in folio. Basileæ 1566. in fol. Parisijs 1508. & alibi sæpius. Sigillatim uero nonnulli tractatus diuersis in locis excusi, ut super Missus est, cum alijs quibusdam opusculis, Brixia 1495.

Meditationes eiusdem Venetijs 1543. & 1553. in 16.

Ad fororem, excusi Venetijs 1492. in 8.

In cantica canticorum, in quibus tanta facundia diuinæ charitatis nim, atque sublimitatem expressit, ut appareat illum omnia seipso cælestis amoris affectus, motus, & aculeos uero, ac uiuio spiritus sui experimento sensisse, quæ tamen morte præuentus sentire non potuit, nunc primum separatim ab alijs ipsius operibus eadem Lugduni apud Iuntas, anno 1589. in 16.

Flores eiusdem Bernardi, item Lugduni 1546.

Præter ea uero quæ ipsi S. Bernardo attribuuntur, est apud me paruus libellus MS. sub titulo, de Doctrina religiosorum, ipsi S. Bernardo adscriptus qui sic incipit.

Religiosorum datur hic doctrina uirorum.

Alium MS. repperi in monte Casino in pulpito quinto sinistrae partis bibliothecæ, prænotatum. De operibus sex dierum, cuius prologus sic incipit, *Ultima Christi uerba*; tractatus uero hoc modo *Omnium quæ sunt, mouentur, & uiuunt.*

Tractatus eius in Septem Psalmos Penitentiales, nunc primò è tenebris erutus, impressus est cum alijs eius operibus, Venetijs, anno 1583. in 4.

Fertur, & illius esse deuotissimus, & piissimus ille Hymnus toties in laudem Diuæ Virginis, cuius erat deuotissimus, repetitus,

*Aue Maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper virgo,
Felix Cæli porta, &c.*

Nec ab hac sententia dissentit R. P. D. Franciscus Costerus Societatis Iesv Theologus, qui in meditationibus quas in hunc hymnū composuit, sic in principio ait: *Hoc carmen incerti quidem auctoris est; refert tamen dulcedinem mellisui Bernardi, cui à nonnullis tribuitur.* Reliqua si quæ scripserit, ut uerisimile est, ad meam non peruenere notitiam.

S. MARTINVS EPISCOPVS:

Sueuorum in Hispania, ab Ariana peste, ad unitem fidei reductor.

Immortalis est, enim, memoria eius, quoniam & apud Deum nota est, & apud homines. Sap. 4.

Cap. LXXX.

Non minora beneficia in sacram Ecclesiam Sancti Martini Dumienfis Episcopi contulit diligentia, qui natione Pannonius, longinquis peregrinationibus Orientis prouincias lustrauit, & in studio diuinarum scripturarum magnos progressus habuit. Hic in Hispaniam delatus, in Gallicia ab imo monasterium Dumienfe extruxit, quo in Episcopatum postmodum transformato, ex Abbate, Dumienfis Episcopus factus est, deinde Bracarenfis, Dumienfi ecclesia cum Bracarenfi copulata, ei que contributa. Probitatis & sapientiæ magnum specimen dedit, nam eo tempore Sueuos hæcenus Gallicia imperantes (errat Bugianus qui hos ignorans, Sueuos populos qui sunt in Germania tunc conuersos putat) ab Ariana secta, cui impense fauerant, & Catholicos modis omnibus uexarant centum ferme annorum spatio, ex quanto tempore à vera Religione deficientes prauas opiniones susceperant, ad sanitatem reuocauit Theodemiro Rege, anno Domini